

**REKONSTRUKCE
KALOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ČOV
S CÍLEM
ZVÝŠENÍ ENERGETICKÉ SOBĚSTAČNOSTI**

Komunální ČOV s produkcí bioplynu

**Zhruba 100 komunálních čistíren
s produkcí bioplynu
(>25 000 EO)**

**Celková produkce
bioplynu v nich je
ca 60 mil. m³/rok**

Proč zvyšovat energetickou soběstačnost :

příjmy za produkci elektřiny z OZE

zvyšování nezávislosti ČOV na el. síti

soběstačnost v teple

Dvě cesty :

snižování spotřeby energií

zvyšování vlastní výroby energií

Druhy energie:

elektrická

tepelná

Některé ze způsobů **snižování** spotřeby energie

účinnější dmychadla vzduchu – úspora elektřiny

jemnobublinná aerace – úspora elektřiny

účinnější el. spotřebiče – úspora elektřiny

zahušťování přebytečného kalu – úspora tepla

snižování tepelných ztrát budov – úspora tepla

rekuperace tepla z vyhnílého kalu – úspora tepla

Způsoby **zvyšování** vlastní výroby energie - bioplynu , elektřiny

hlubší stabilizace kalu:

- doba zdržení

- teplota

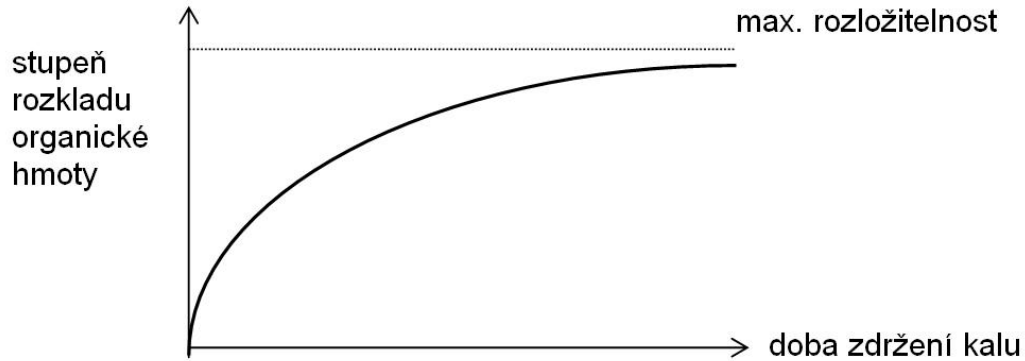
- kvalita míchání

- dezintegrace kalu

přídavek kosubstrátů z BRO do kalu

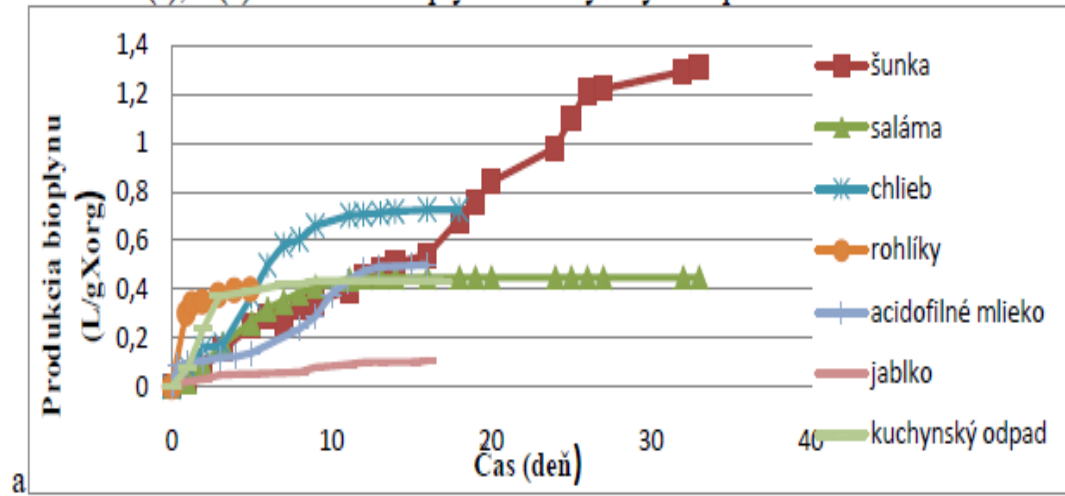
kogenerační výroba elektřiny a tepla z OZE

Vliv doby zdržení na produkci bioplynu

obvyklá doba zdržení ve VN pro kaly bývá 20 dní

Obrázok 3 (a), 3 (b) Produkcia bioplynu z kuchynských odpadov.

tam, kde jsou obsaženy VŽP, požadují české úřady >30 dní

Vliv teploty

mezofilie nebo termofilie ?

mezofilie: 35 – 40°C

termofilie: 50 – 55°C

Při termofilii:

- 2x rychlejší stabilizace kalu - u přetížených nádrží to vede k výraznému zvýšení stabilizace kalu a produkce bioplynu
- 3x více vody v bioplynu
- nutno posoudit statiku nádrže při vyšší teplotě
- vyšší spotřeba tepla – při rekuperaci jen nepatrně

Kde použita termofilie:

Praha, Plzeň, Havířov, Klatovy, Uherské Hradiště, Liberec

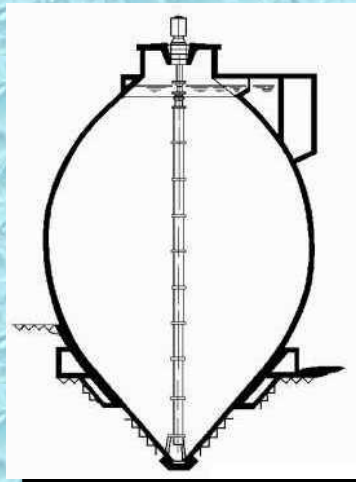

MÍCHÁNÍ KALU VE VN:

- **HOMOGENIZACE SLOŽENÍ**
- **ROZPTÝLENÍ ČERSTVÉHO SUBSTRÁTU**
- **NAŘEDĚNÍ TOXICKÝCH LÁTEK**
- **VYROVNÁNÍ TEPLoty V CELÉM OBJEMU**
- **ZABRÁNĚNÍ VZNIKU ZKRATOVÝCH PROUDŮ**
- **ZABRÁNĚNÍ TVORBĚ KALOVÉHO STROPU**
- **POTLAČENÍ TVORBY USAZENIN**

ZPŮSOBY MÍCHÁNÍ

- VNĚJŠÍM ČERPADLEM
- SVISLÝM RYCHLOBĚŽNÝM MÍCHADLEM
- SVISLÝM POMALOBĚŽNÝM MÍCHADLEM
- PONORNÝMI MÍCHADLY
- BIOPLYNEM
- VODNÍM PAPRSKEM (ROTAMIX)

DEZINTEGRACE KALU:

tepelná – RTR reaktor

mechanická - odstředivky

mechanická - ultrazvuk

elektrokinetická – v. napětí

Přidávání kosubstrátů do kalu

nejúčinnější cesta ke zvýšení produkce bioplynu

3 hlediska: legislativní, technologické, technické

Legislativní pohled:

bez problémů tam, kde je kosubstrát odpadní voda nebo čistírenský kal

jinak podle zákonů o odpadech

Vedlejší živočišné produkty

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1774/2002

Hygienizace pro kategorii 3: <12mm, 70°C, 60 minut

Příklady vhodných tekutých kosubstrátů:

Tab. 2 Externí organické substráty dávkované do anaerobního procesu a jejich charakteristika

Substrát	CHSK [mg/l]	Provozní výhody a nevýhody	
		+	-
Výpalky z brambor a obilí	70 000 – 90 000	teplota 60°C	kolísavá kvalita
Výpalky odstředěné	150 000	vhodná teplota	
Pentozany ^{*)}	do 100 000	bezproblémová ma- nipulace	
G-fáze ^{**)}	300 000	vysoká CHSK, dob- rá manipulace	
Flotační kaly z mlékárny	100 000		potencionální zá- pach

^{*)} Odpad z výroby pšeničného škrobu obsahující polysacharidy a rozpuštěné bílkoviny

^{**)} Vzniká při výrobě metylesteru řepkového oleje jako vedlejší produkt, tzv. mezifáze. Skládá se z fosfatidů, mastných kyselin, glycerinu a stopového množství metanolu

Příklady jiných vhodných kosubstrátů:

Název substrátu	sušina	org.podíl	výtěžnost bioplynu	podíl CH ₄
	%	%	l /kg org.sušiny	%
surový kal na ČOV	3,13	64	331	69
tukové odpadní vody	5 - 90	87	1000	68
odpady z jídelen	16	87	680	60
lihovarské výpalky	6	87	670	56
syrovátka	5	92	750	53
tvaroh	22	95	670	67
glycerin	100	99	841	50
metylester	100	100	800	50

Konkrétní použité substráty se mohou od tabulkových údajů významně lišit.

Technologické vlivy kosubstrátů

látkové a hydraulické zatížení vyhnívacích nádrží

zvýšená pěnivost vyhnívacích nádrží

vnos dusíku a fosforu kalovou vodou do vodní linky

Příklady technického řešení zařízení pro příjem, úpravu a hygienizaci vstupních kosubstrátů

Tekuté kosubstráty,
např. tukové a glycerinové vody, syrovátka a pod.

Tuhé kosubstráty

Zařízení pro příjem, úpravu a hygienizaci BRO
všeho druhu

Drtič substrátu

ČOV Budapešť'-Jih

**Celkový pohled na
zařízení pro příjem
a separaci
kosubstrátů v ČOV
Budapešť'-Jih**

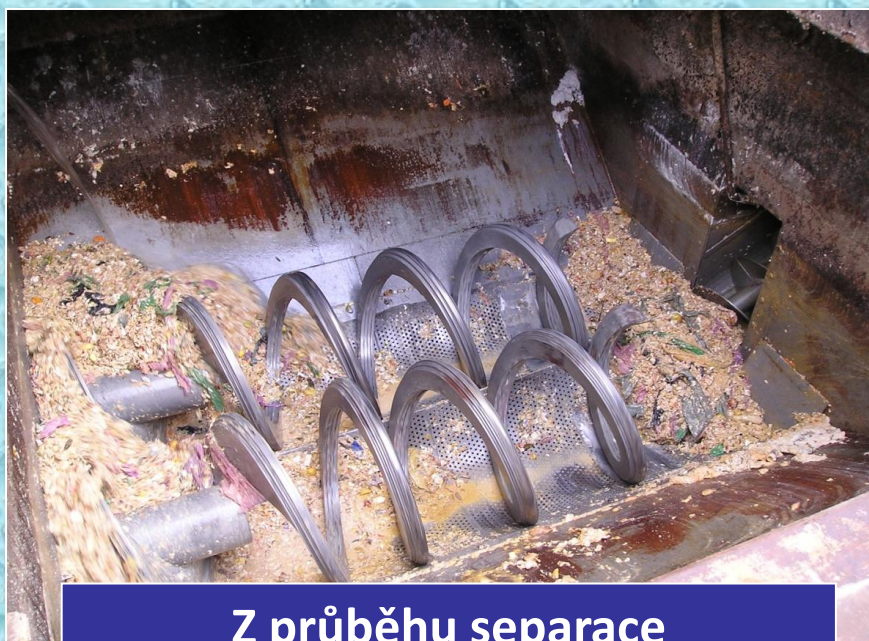

**Naředěný substrát před
separací**

Vytříděné inertní zbytky

Z průběhu separace

Jiný příklad technického řešení příjmu a separace biologicky rozložitelných kuchyňských odpadů

Vliv kosubstrátů na provedení kalového hospodářství

vyšší nebezpečí pění vyhnívacích nádrží

nebezpečí ucpávání výměníků tepla a armatur

vyšší nároky na kvalitní míchání vyhnívací nádrže

Zvýšené nebezpečí pěny

čidla na detekci pěny

dávkování odpěňovacích přípravků

mechanická přetlaková pojistka

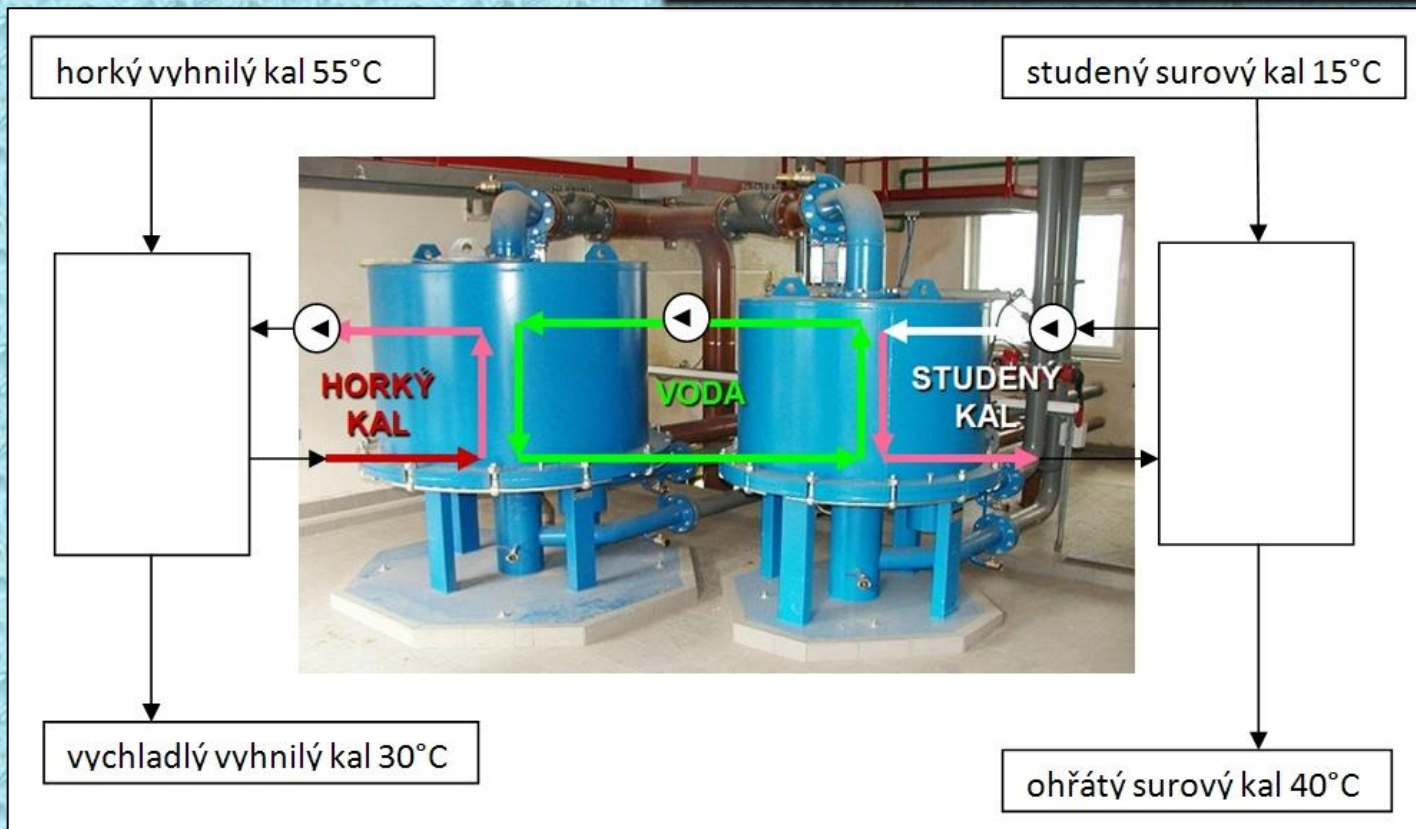
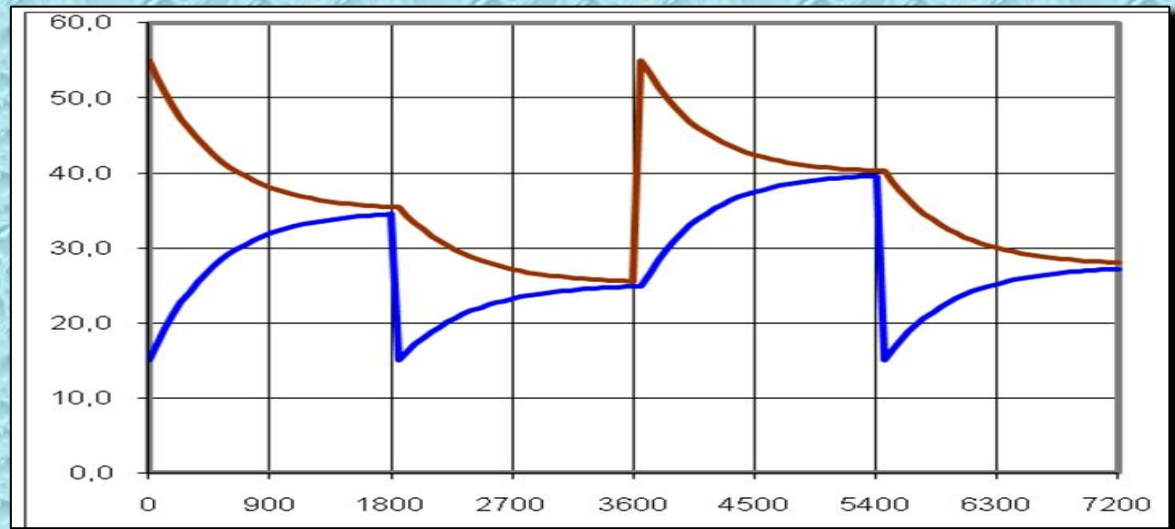

OHŘEV KALU

Rekuperace tepla dvojicí výměníků

Příklady ČOV v ČR, na kterých se do VN přidávají kosubstráty pro zvýšení produkce bioplynu

ÚČOV Praha
ČOV Plzeň
ČOV Hradec Králové
ČOV Olomouc
ČOV Ústí nad Labem
ČOV Havlíčkův Brod
ČOV Klatovy
a další

Využití energie bioplynu

kogenerační výroba elektriny a tepla

1m³ bioplynu ≈ 6 kWh

30-40% elektrina

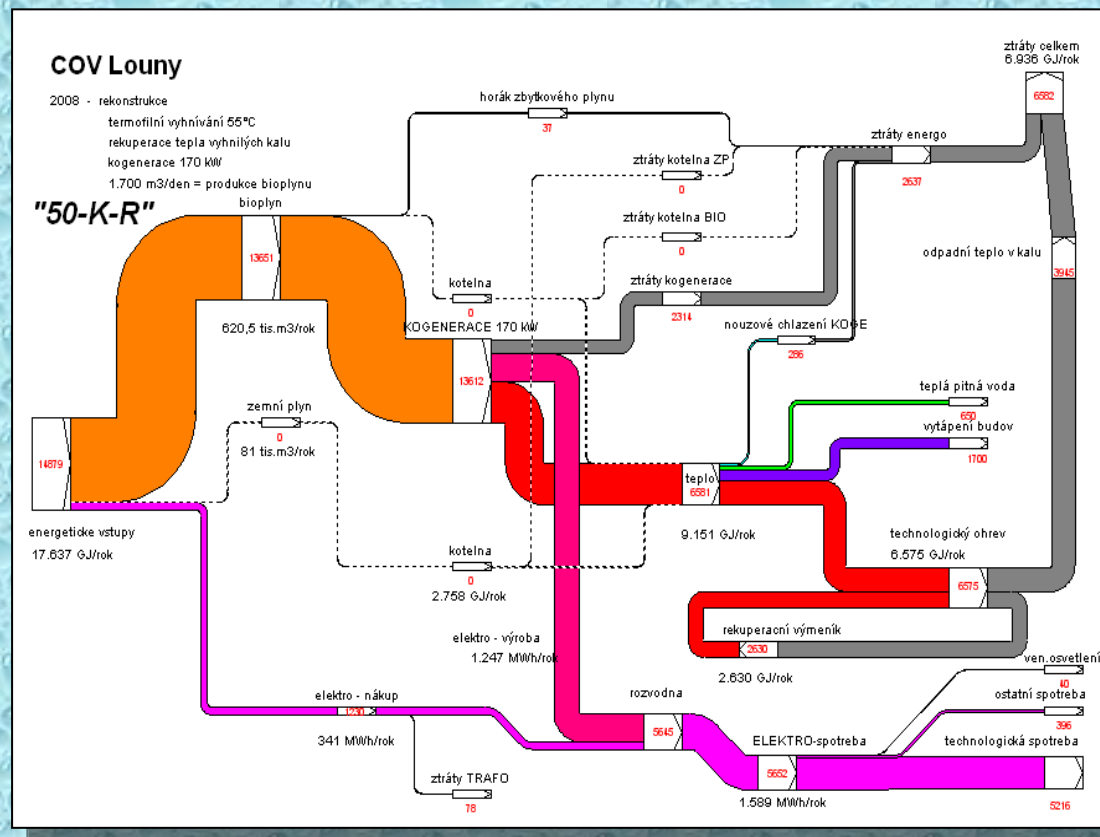
40-60% užit.teplo

15-25% ztráty

státní podpora
výroby energie
z obnovitelných
zdrojů

Na ČOV:

vlastní spotřeba
+ zelený bonus

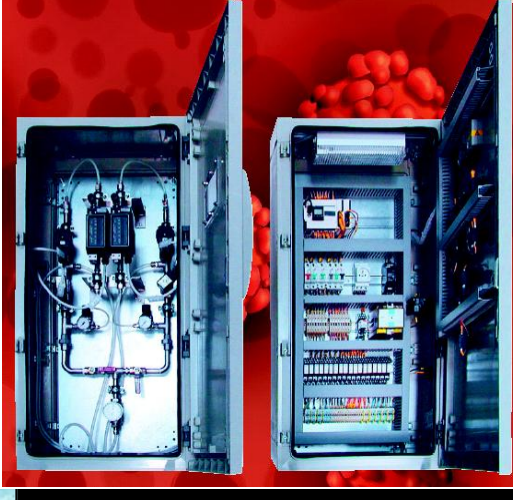
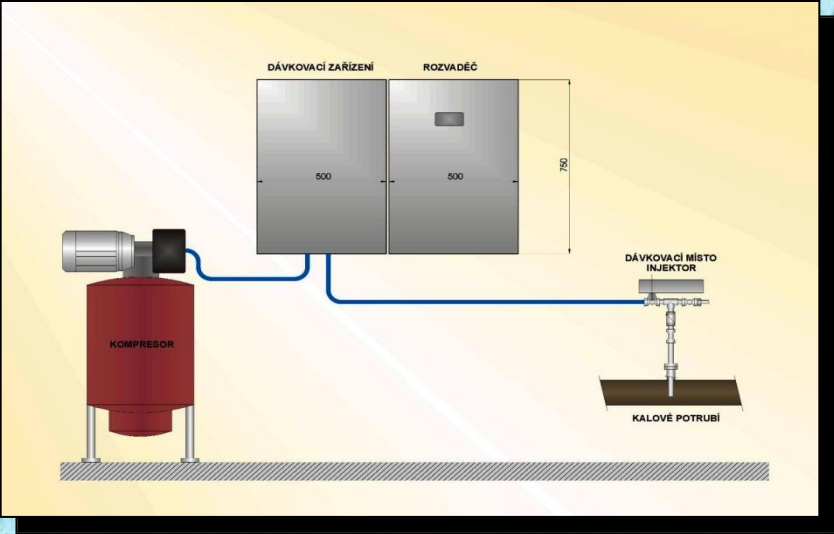
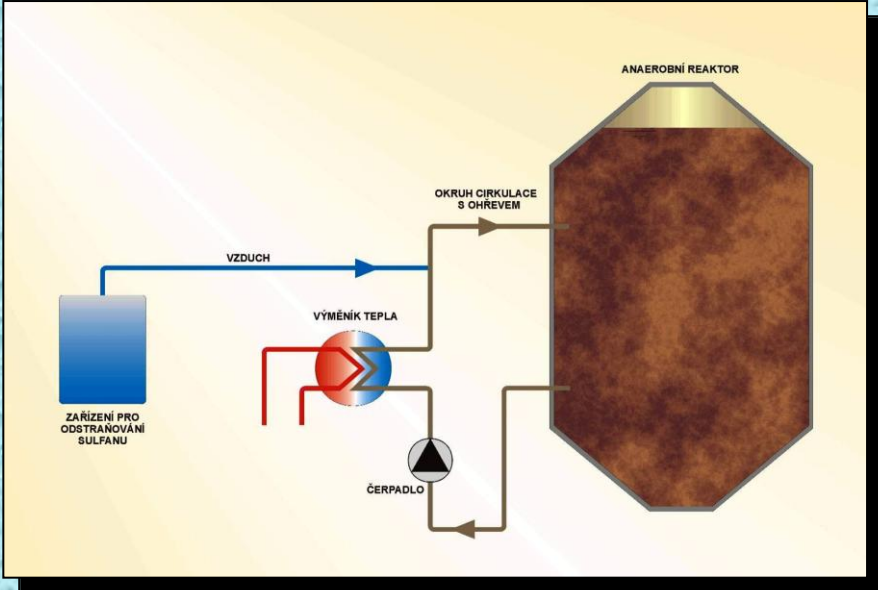
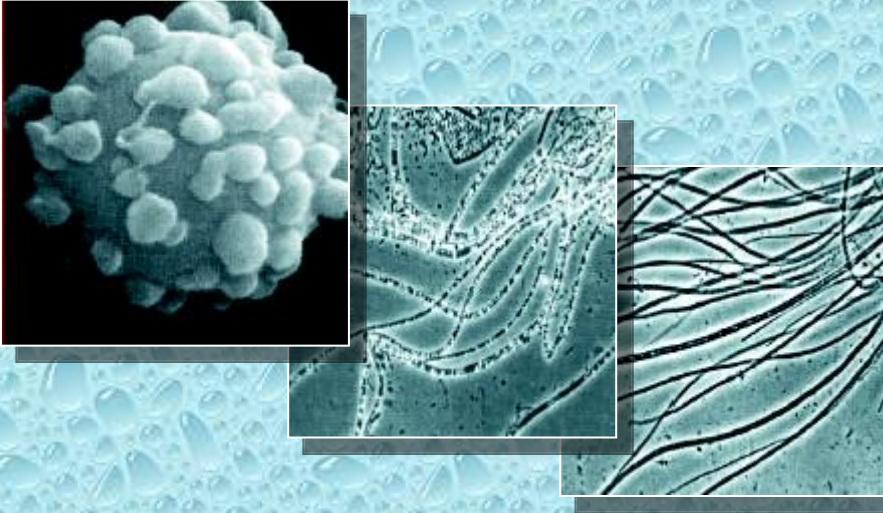

Bioplynové kogenerační elektrárny

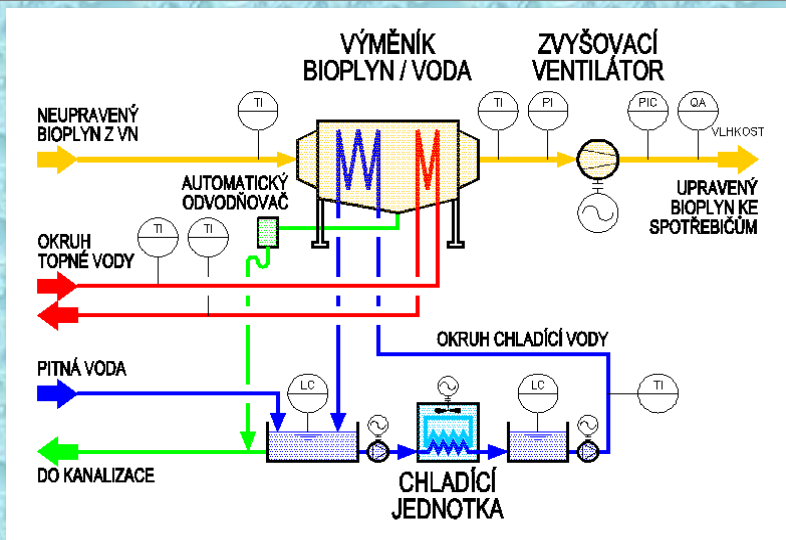
Biologické odsiřování bioplynu

Zařízení na snižování vlhkosti bioplynu

typické zapojení zařízení

chladicí jednotka vody

výměníky bioplyn-voda

Několik údajů o kogeneracích na ČOV v ČR:

Na komunálních ČOV v ČR pracují kogenerační jednotky s celkovým instalovaným výkonem ca 20 MW el.

Pro kogeneraci se používají agregáty o jednotkovém výkonu od 40 do 1000 kW el.

V současné době se více než 70% produkce bioplynu spaluje v kogeneračních jednotkách.

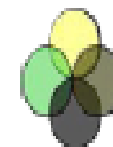
Návratnost investice do kogenerace bývá od 2 do 5 let.

K problematice energetické soběstačnosti ČOV doporučuji:

Konference KALY A ODPADY 2010 – Brno, 23. -24. června 2010

Barchánek M.: Využití bioodpadů na čistírnách odpadních vod.

Propílek V., Sýkora K.: Možnosti zvýšení výroby el.energie z bioplynu dávkováním externích organických substrátů do anaerobního procesu.

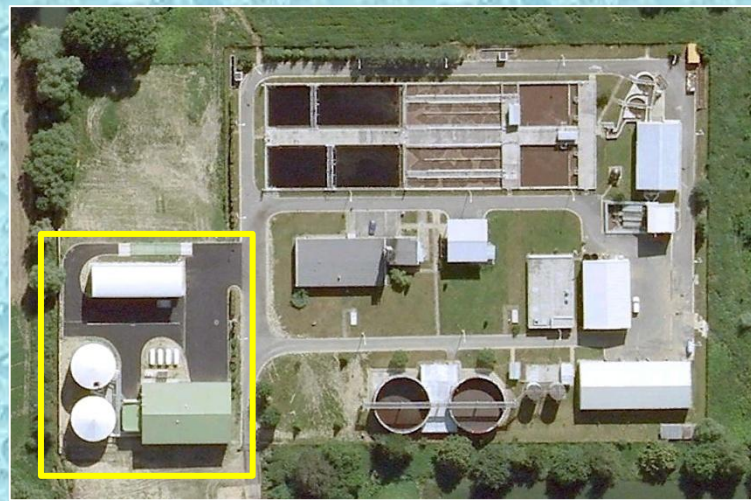
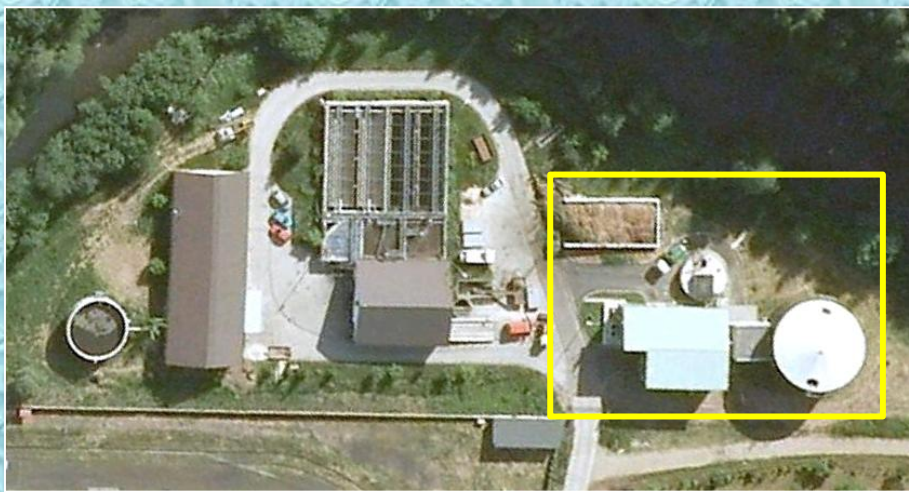
Chudoba P., Rosenbergová R, Beneš O.:
Jakými způsoby lze dosáhnout energetické soběstačnosti provozu ČOV?

Kubaská M., Sedláček S., Bodík I: Produkcia bioplynu z vybraných biologicky rozložitelných komunálních odpadov

Řešení pro ČOV 15 000 – 25 000 EO, které nemají anaerobii

Kombinace čistírny s
komunální
bioplynovou stanicí

Realizované příklady: ČOV Úpice, ČOV Vysoké Mýto

Děkuji za pozornost

Kontakt :

K&H KINETIC a.s.

Zlatnická 33

CZ-339 01 Klatovy

tel.: +420 376 356 111

fax. +420 376 322 771

e-mail:obchod@kh-kinetic.cz

www.kh-kinetic.cz

K&H KINETIC a.s.

nám. SNP 90

SK-976 13 Slovenská Ľupča

tel.: +421 484 723 100

fax. +421 484 723 188

e-mail:khks@kh-kinetic.sk

Hala č. 6 , stánek č. 58

